

ΘΕΜΑ: Νομοσχέδιο για την προστασία του παιδιού - καταναλωτή

1. Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης περιλαμβάνει κατά βάση διατάξεις που εμπνέονται από σύγχρονο πνεύμα για τη σημερινή θέση του παιδιού - καταναλωτή. Με την “προγραμματική” διάταξη του άρθρου 2, ιδιαίτερα, συνδυάζει τις δύο βασικές κατευθύνσεις που πρέπει να χαρακτηρίζουν μία σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, δηλαδή: α) την ανάγκη προστασίας του παιδιού από πρακτικές αθέμιτων εμπορικών πράξεων, και β) το αίτημα της προετοιμασίας του, με την πρόβλεψη κατάλληλης πληροφόρησης και εκπαίδευσης για την ανάπτυξη αυτόνομης καταναλωτικής συνείδησης. Θετική καινοτομία, επίσης, είναι η σύσταση Επιτροπής Προστασίας Ανηλίκων Καταναλωτών, ως συμβουλευτικού οργάνου εμπειρογνομόνων που υποστηρίζει το έργο του Υπουργείου στον συγκεκριμένο τομέα.

2. Στις επί μέρους διατάξεις του, ωστόσο, αναδεικνύει τον “απαγορευτικό” του χαρακτήρα και υποβαθμίζει το σκέλος της “παιδαγωγικής” του αποστολής. Έτσι, οι ουσιαστικές αρχές του περιεχομένου της τελευταίας δεν αποτυπώνονται ρητά στο νόμο. Το νομοσχέδιο περιορίζεται σε μία απλή σχετική εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Ανάπτυξης (άρθρ. 6 παρ. 1), την οποία μάλιστα εκείνος δεν δεσμεύεται καν να ενεργοποιήσει. Ανάλογο “δυνητικού” περιεχομένου εξουσιοδοτήσεις παρέχονται και για θέματα προβολής διαφημίσεων σε παιδικά προγράμματα της τηλεόρασης, συμμετοχής χορηγών κ.λπ.

3. Η αποδυνάμωση του σκέλους “πληροφόρηση - εκπαίδευση” μπορεί να οδηγήσει σε παρεκβάσεις την πολιτική για την προστασία του παιδιού - καταναλωτή. Μπορεί δηλαδή στην πράξη ο νόμος να εφαρμοσθεί με παραδοσιακό τρόπο και να χαρακτηρίζεται από μία πληθώρα περιορισμών και απαγορεύσεων, αγνοώντας τις γενικότερες μεταβολές στα καταναλωτικά πρότυπα και συμπεριφορές. Σε μία τέτοια περίπτωση, είναι προφανές ότι η πρωτοβουλία δεν θα έχει αποδώσει τους αναμενόμενους καρπούς.

4. Το νομοσχέδιο πρέπει να περιλάβει ουσιαστικές προβλέψεις για την οργάνωση ενός συστήματος πληροφόρησης/εκπαίδευσης του παιδιού- καταναλωτή. Για την προοπτική αυτή έχει ενημερωθεί ήδη ο αρμόδιος Υφυπουργός, ο οποίος πρόκειται να συνεκτιμήσει τις παραπάνω επισημάνσεις σε νέα επεξεργασία του νομοσχεδίου.

Αθήνα, 22 Ιανουαρίου 1999

dis.Δ(2)/01T/PaidiKatanal.1doc/20.1.99/p.1-2/md (Δ30)